

det Standpunkt, som Indenrigsministeren har indtaget paa Regjeringens Vegne. Altsaa tager jeg med paa min Liste de to ærede Ministre, hvilke vi have den Fornøielse at see her, Frijs og Haffner, som idem, over hvis Standpunkt, Opfattelse og Beslutning denne Dagsorden bryder Staven.

Jeg behøver ikke at sige, at det ingenlunde har været mig behageligt i denne Sag at maatte optræde mod Mænd, med hvilke jeg i næsten alle Forhold ellers har samvirket og i hvis Samstemning jeg har fundet en stor Garanti for, at jeg var paa den rette Vej. Men jeg kan ikke her gaae med dem. Jeg kan ikke fornægte, hvad jeg nu vistnok i noget over 40 Aar ved forskellige Leiligheder under forskellige Former har sværget, og jeg finder en stor Garanti for, at det ikke kan have været letfindigt, i den Beholdenhed, hvormed der af saamange udmærkede Kræfter har været stræbt til det samme Maal. Hvad jeg i saa Henseende har troet at burde gjøre og udtale, har jeg gjort og udtalt aldeles aabent, bestemt og præcist, uden Omsvøb og Omskrivning, og i Genhold dertil opfordrer jeg ogsaa herved paa det Indtændigste Thinget til ikke nu at fornægte, hvad det med Heraad Du har vedtaget tidligere, og hvad der har saa god og gammel Gjæmme og saa gode Afbør som dem, jeg for et Dreiligt siden har ført frem for Deres Grundring, altsaa tit at forkaste Fleertallets Forslag og derimod at slutte sig til mit Forslag, der væsentlig kun gaaer ud paa at opretholde den korte og simple Sætning, som Landsthinget tidligere eenstemmig har udtalt, nemlig at Lovgivningsmagten er berettiget til at paabyde Fæstes Overgang til Selveiendom, og at Initiativet dertil helst bør udgaae fra Regjeringen. Vel har jeg ved Siden deraf i min Dagsorden opstillet en lille Liste af Tanker, som jeg meente kunde fortjene at komme under Overveielse. Jeg har imidlertid allerede i selve Betænkningen udtalt, at det ikke er iderom, at det paa nogen Maade er mig at gjøre; det, det er mig om at gjøre, er, at reservere, at Lovgivningsmagten ikke giver denne Sag ud af sin Haand og overlader det til Enkeltmands private Vilkaarlighed, hvorvidt et af Staten eftertragtet og gjen-

nem mange Foranstaltninger hævedet Formaal skal kunne naaes eller ikke naaes. Jeg vilde uden Tvivl ogsaa have indskrænket mig dertil, dersom ikke den høitærede Indenrigsminister paa Regjeringens Vegne havde udtalt sine Ansuelser om denne Sags fremtidige Ordning, og jeg altsaa havde anseet mig forpligtet til at give min Antydning af, hvorvidt jeg der kunde samstemme eller ikke samstemme, og det vil sees, at de Punkter, hvori jeg har sluttet mig til Regjeringens Opfattelse, ialtsald ere langt flere end idem, hvori jeg anbefaler at afvige deraf. Jeg har egentlig kun fremsat disse Punkter for at tilvejebringe et fyldigere og bedre Discussionsæmne end det foreliggende Lovforslag, med Hensyn til hvilket de Fleste af os ere enige i, at det ikke egner sig til Fremme, hvad jeg ogsaa troer, at den ærede Forslagsstiller selv maa se, efter at det conventionsmæssige Grundlag, hvorpaa det er bygget, har vist sig uigjennemførligt. Jeg skal imidlertid ikke opholde mig ved disse Punkter, før jeg seer, hvilken Retning Discussionen tager, idet jeg forbeholder mig, hvis jeg finder Anledning dertil, at imødegaae, hvad den ærede Ordfører med Hensyn til enkelte af dem muligt maatte fremhæve. — Jeg har bedet den ærede Formand om — og han har allerede nævnet det — at det første Punkt, som for mig er det Væsentlige, maatte komme til særlig Afstemning, og jeg skal lade det berøpe paa Discussionens Gang, hvorvidt jeg, muligens kunde finde mig foranlediget til at tage Resten tilbage, saasnart Tiemedet dermed er opnaaget, nemlig at give Indenrigsministeren Anledning til en yderligere og mere speciel Udtalelse, Noget, hvortil Sagens Behandling hidtil ikke har givet ham Anledning, og som han selv under Sagens 1ste Behandling her beklagede. Jeg skal altsaa indtil videre lade det ligge og skal endnu kun bemærke, at jeg ikke har fundet Anledning til at udtale mig specielt om alle de Punkter, hvori jeg er enig med det ærede Fleertal. Dettets Udtalser gaae jo ud paa, at nærværende Lovudkast ikke egner sig til Vedtagelse, og det er kun, fordi jeg ikke kunde samstemme med dets Hovedgrunde, at jeg i nogle Linier har antydnet min Hovedindvending mod samme, som desuden har